

a külföldi
tőkebefektetések megoszlása %-ban

	bankok iparvállalatok	
Németország	0.1	0.9
Ausztria	17.0	5.9
Csehország	28.1	11.9
Nagy Németország	45.2	18.7
Franciaország	16.7	17.0
Anglia	3.6	14.1

*
Ezek nagy vonásokban Csehország bekebelezésének gazdasági következményei.

Hajdú Vilmos

A gerilla háborúban

A japán flotta blokádját alatt tartja Kína partjait és a legfontosabb kikötők: Tiencsin, Csingtau, Sanghai, Amoy és Kanton japán kézen vannak. Ennek ellenére a harc huszadik hónapjában nem kerül nagy nehézségbe a megszállott partvidékről Kína belsejébe utazni. Csak ki kell keresni a térképen egy olyan pontot a tengerpart mentén, amit eddig a japánok még nem szállottak meg. Ilyen sok található, még Sanghai közvetlen közelében is. Japán uralma ugyanis csak a központi kikötőkre szorítkozik, a „megszállott” tartományokban pedig a nagy városok és a modern forgalmi utak állnak őrizet alatt. A hódítók által elfoglalt zónákon kívül a kínai központi kormány az egyetlen elismert tekintély. Ezzel magyarázható, hogy a kínai kormány engedélyével a part több pontján lehet kikötni és az óriási ország belsejében háborítatlanul utazgatni, még a „megszállott” területeken keresztül is. Az ilyen engedély egyúttal lehetővé teszi, hogy a gerilla csapatok segítségével a japán vonalakon keresztül a megszállott területek belsejébe teljes biztonsággal juthasson az ember. Így el lehet jutni a partizán csapatok hadiszállásaira is, ahol a japánokat kivéve mindenki biztonságban van.

Eppen ilyen úton vagyok és túlzás nélkül állíthatom, hogy ezen a vidéken — kivéve a vasútvonalakat — még béke időben sem lehetett biztonságosabban és gyorsabban utazni, mint most.

A nyolcadik hadsereg egyik tisztje erre vonatkozólag nemrégiben a következő felvilágosítással szolgált: „A háború kezdete előtt előre megmondtuk, hogy Északkinában a japánoknak gyors előrehaladásuk ellenére is már a gerilla harcoknál meg kell torpanniuk. Ha megszállják Hopejt, akkor mi visszavonulunk Sansziba; ők követnek bennünket Sansziba, de ugyanakkor mi megint visszamegyünk Hopejbe. A japánok mosolyogtak ezen a jóslaton. Időközben azonban bizonyára elment a kedvük a nevetéstől, mert a kínai központi kormány a meghódított területeken is jól fel-fegyverzett és) alaposan megszervezett népmozgalmi központjai vannak. A japánok hódításai kizárólag a városokra, vasútvonalakra és katonai utakra szorítkoznak. Helyőrségeiket és az általuk felállított bábhatóságokat azonban még itt is állandóan támadják a gerilla csapatok.”

A középkínai tartományok partmenti gerilla-csapatái váratlanul, de rendszeresen ellátogatnak Sanghai külvárosába. Ilyen alkalmakkor már sokan jutottak akaratuk ellenére Sanghaiból, Nankingból, vagy Peipingből a gerilla-zónákba. Így, egy hónapja történt, hogy egy olasz, bízva szövetségesének hatalmában, Peipingből kimerészkedett és éppen egy arra portyázó gerilla csapat karjaiba került. A szabadharcosok magukkal vitték és hónapokon keresztül tartó vándorlásuk alatt meggyőződhetett a japán „hódítás” valóságáról. Gyakran hatoltak a „megszállott” területeken keresztül anélkül, hogy egy hajuk szála is meggörcbült volna. Időközben az olasz követség lépéseket tett, hogy honfitársát megszabadítsa. Először természetesen a japán megszálló hadsereg főparancsnokságához fordult, mikor

pedig itt nem ért célt, egy közvetítő útján a gerilla-csapatokhoz. A közvetítő tízezer dollárt tett le váltságdíj fejében. Azonban ez sem vezetett eredményre. Végre a kínai központi kormányhoz fordultak, amely elrendelte, hogy a foglyot bocsássák szabadon, mire a gerilla-osztag az olaszt visszaszállította Peipingbe, visszaadva a tízezer dollár váltságdíjat is.

De nem okvetlen szükséges, hogy ilyen kalandos utakon jusjunk a kínai kormány fennhatósága alatt álló területekre. Mint aféle utas, cókómókkal felszállok egy partmenti gőzösre, mely olasz zászló alatt hajózik és nem egész két nap alatt biztos révben vagyok. A tulajdonképpeni utazás csak pár napig tart. A második nap a kínai ellenőrzéssel és a kikötőbe való behajózással telik el. Micsoda elégtétel a zár alatt tartott vizeken egy kínai katonákkal megrakott csónakot látni, amint a kikötőtől tisztaságban horgonyt vetett hajóhoz úszik, amely bebocsájtást kér. A kikötőből semmit sem látni. Hatalmas sziklafal választja el a hajónktól. Az út szikláktól övezett. Gőzösünk egy révcsonaktól vezetve lassan halad előre a kacsaringós, szirtes szoroson keresztül. Itt a természet maga emelt erődtímenyt, mely gúnyt űz a japán hajóágyúkból. A szorongatott emberek mégis kénytelenek voltak biztonságuk emelésére a parttól az ország belsejébe vezető gyönyörű autótutat mérföldnyi hosszú-

ságban dinamittal felrobbantani.

A japán stratégák úgy számítottak, hogy Kínának a Jangcsö folyótól északra eső részéből második Mandzsúriát csinálnak, mihelyt Tiencsin—Pukau, Nanking—Shanghai és Shanghai—Hangcsau vasútvonali zónákat megszállják. Nem vették azonban figyelembe, hogy a vasútvonalakon kívül is vannak kínaiak által lakott területek. A gerilla-czredek, mint a rendszeres kínai katonaság része, a néptől támogatva megakadályozzák a megszállt területek pacifikálását. A japán helyőrségek közötti összeköttetéseket megszakítják, felfegyverzik a népet és megteremtik az összeköttetést a megszállt és szabad területek között. A kínai nemzetet fegyverbe állítják azokon a területeken, ahova az ellenségnek sikerült betörnie és hatalmas erődtímenyeket emelnek a megszállt ellenesség háta mögött. Állandó tevékenységük arra kényszeríti a japánokat, hogy Észak-Kínában milliós hadsereget tartsanak állandá készenlétben a városok, útvonalak és központi kikötők védelmére.

Így kötik le a japán haderők javát a partizán csapatok és ezzel lehetővé teszik a központi kormánynak, hogy az ország délnyugati és északnyugati részében hatalmas, erős hadsereget szervezzen és hogy nyugodtan előkészíthesse a kínai nép győzelmének ügyét.

Agnes Smedley

Figyelő

Helyzetkép Angliából

Az angol élet jelszava most: „Down”, ami magyarul azt jelenti, hogy: „Le”. Mindenki menekül „le” a földre, még pedig minél mélyebbre. Az emberek vermekben bujjálnak. Hiába próbálnak a miniszterek ezzel a tömegőrülettel szembeszállni, „le”hurrogják őket.

Az egész ország züllik „le”felé.

Egy fél év, azaz a müncheni kapituláció óta az angol kormány komolyan igyekszik az országot előkészíteni a háborúra, de az angol közönség, munkások, liberálisok, konzervatívok egyaránt, a kormány előkészületeit kontárkodásnak minősíti. Hiába mondja el Chamberlain egymásután beszédeit,